

СВОБОДА **SVOBODA**
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1106 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Трагедія Білфрі

Капітуляція Білфрі, якою закінчилась 30-місячна збройна оборона державної самостійності цієї країни, кинула яскраве світло на відносини на чорному континенті, на суперництво колоніальних держав і Співтовариство нації за свої впливи в новонароджених африканських державах та на байдужість зовнішнього світу до долі народів і племен того континенту. Британія гордилася до браглим званням і своїх азіатських та африканських колоній і перетворенням їх у самостійні держави, що залишилися у Британському Співтоваристві з гарантованими їй, Британії, економічними привілеями.

Нігерія, яка отримала державну самостійність 1 жовтня 1960 року, мала стати нби зразком мудрої передбачливості колоніальної політики: це була країна із 357.000 кв. миль території, 63-мільйонним населенням і нби кваліфікованим, у Британії вишколеним проводом. Але Британія, як, зрештою, й інші європейські держави, дала у Нігерії тільки про нечисленну еліту, а не про народні маси. І тому дуже скоро виявилось, що мозаїка з кругло 250-ох племен, які заселяли простір державної Нігерії, до спільного державного життя не була підготована. Створення федерації спершу з чотирьох, пізніше 12-ох провінцій. Але в перших же роках існування Нігерії міжплеменна зависть і ненависть виявилися в актах індивідуального й масового терору. Обидва перші голови держави, Абукар Таффава Балева і його наступник ген. Джонсон Агуй-Іроні, загинули в ході кривавих державних переворотів. Внаслідок масового винищення племені ібо, які втратили в тих масakraх кругло 40.000 осіб, Східні провінції Нігерії, де найбільше зосереджувалися ібо, відколотися від федеративного зв'язку з рештою Нігерії і проголосили 30 травня 1967 державну самостійність під назвою Білфрі.

Центральний уряд Нігерії повів проти Білфрі війну, достачиши допомогу зброєю та всіма іншими доставками від Британії і від СРСР. Британія підтримала центральний уряд Нігерії і принцип її єдності з огляду на свої економічні інтереси. Большевики постачали Нігерії бомбовики і гармати, будучи принципово проти кожного національно-го самостійницького руху і, так само принципово, підсилюючи кожну війну і кожний розгартіш. Об'єднані Нації, від натиску Британії і СРСР, стали на становищі, що це — внутрішня справа Нігерії, до якої не слід «втручатися». Всі спроби посередництва, що їх вела Організація Африканських Держав, не вдалася, бо нігерський уряд аймагав від Білфрі відмовлення від самостійності, а білфрійці вважали, що їх поверот до державної єдності з рештою Нігерії буде однозначним з їх фізичним винищенням. Тому вони боролися надзвичайно хоробро і вперто: з початкових 8.000 воїнів розбудували 150.000 армію, і треба було аж 30 місяців, щоб куди більша, краще озброєна армія центрального уряду Нігерії остаточно зайняла всі більші міста й останні лезовище Білфрі, примушавши її лідера Одумегву Ойгву втекти за кордон, а його наступників скапулювати.

Наче автоматично насуваються паралелі з українською визвольною війною. Західні альянти думали тільки про зиски з інвестованих в Росії капіталів і тому сприяли принципів російської «єдиної неділимості». Хоч на словах давали прихильність до Української Центральної Ради, насправді не давали їй ніякої реальної допомоги, а коли Українська Народна Республіка, не доставши підтримки від Заходу, була примушена підписати Берестейський мир з Центральними державами, то альянти оприймали це, як «ніж у спину», і дали короткочасну активну допомогу — Денікінові та іншим білим російським генералам. Як уткнули українські маси перед приходом большевиків, так тікали сотні тисяч білфрійців перед приходом загрозливого «Зразкова» держава Нігерія стала зразком хаосу й руйни. В Москві радіють капітуляції Білфрі, як «перемогою прогресивних сил», але відбудову зруйнованої Нігерії, зокрема її Східної провінції, себто Білфрі, будуть займатися західні держави. Тепер ідеться про рятівника мільйона білфрійських утікачів від голодної смерті. Знавеш відносини, що пише на цю тему в «НН Таймс», сумнівається, чи центральні владі в Нігерії дадуться виключити в сяк-так нормальне життя чотирьох п'яти мільйонів вислажених і сповнених ненависті членів племена ібо, як також, чи нігерські воляки, які впродовж 30-ох місяців винищували всіх і все, що знаходились по дорозі, протягом ночі стануть у відношенні до білфрійців «гуманними братами». Треба генерації, щоб виховати маси в державному дусі, треба генерації, щоб заклепилися рани після кривавих знущань. І силою зброї не можна впоїти народом братолобія і примусити їх до гармонійного співжиття.

Україна на грані 1970 року

Стоїмо на порозі 1970 року. Кінчається перше десятиліття другої половини двадцятого століття і розпочинається нове десятиліття 1970-их років, в якому до голосу прийдє нове покоління українців. Щоб успішніше накреслити перспекцію нашої спільної діяльності на ці найближчі роки, доцільно буде не лише керівникам української організації громадянськості в світі, але й кожному мислючому українцеві обміркувати становище української нації в міжнародній обстановці.

1960-ті роки позначилися в Україні помітним відродженням значної частини українських н а ц і о н а л ь н и х сил. Молоді українці яскраво замаркували себе в галузі розвитку всеукраїнської культури і дали особливий вклад у галузі розвитку української поезії. Популярне твердження про 60 поетів шестидесятих років с. значає, зрештою, літературних ярликів, але в ньому є геть частина правди. Навіть у другій половині ХХ стол. українці виявляють свою індивідуальність і національність переважно поетичними творами. Навіть в епоху освоєної атомової енергії та політики на Місяці поезія залишається все ще головним зв'язником між українцями, що живуть розділені кордонами, ідеологіями і просторами.

Звичайно, зацікавлення української молоді в 1960-их роках не обмежилось самими лише естетично-літературними питаннями. На порядок денний перед українською громадськістю і чужоземну громадську думку висувано теж українську політичну, економічну і військову проблематику, а поряд з обороною прав українця на гідний розвиток власної культури й мови не заведбаво оборони прав і гідності людини взагалі. Тому водночас із численними поезіями, оповіданнями, повістями й деякими мінокартинами, в яких відобразилося патріотичні настанови молодшого прошарку України, там появилися есеї і трактати суттєвого державницького значення для всієї української нації.

Майже всі ці писання знайшли релятивно широкий відгук у чужоземних публікаціях — в щоденній пресі, в журналах, в радіомовленні й телебаченні, а зокрема в наукових періодичних виданнях. Дослідницькі центри при державних установах різних країн — капіталістичних і комуністичних! — закутували цю важливу дебату в українському суспільстві Української ССР та всього Співтовариства Союзу як наочний вияв відродження «українського політикуму» після десятиліття кололо культурницьтва.

Можна ризикнути твердженнями, що в Україні, в голошеній під час Третьої Пленарної Сесії Секретаріату Співтовариства Вільних Українців (СКВУ) 26 грудня 1969 у Торонто, Канада.

Але якщо чужоземна громадськість помітила деякі нові властивості молодшого суспільного прошарку України 1960-их років, то й українська організована громадськість за кордоном не могла не спостерігти, що ця «відроджена політична Україна» намагалася знайти собі гідне місце на міжнародних і міжконтинентальних водах під децю відмінним прапором. Прапор ренікції цього покоління с прапором єдності з совєтських республік — Української ССР, насильно встановленої на фундаменті зруйнованої української національної д е р ж а в н о с т і 1917-20 років.

Майже в усіх писаннях української вільнодумці в УСРС ретельно дотримуються не лише совєтського жаргону, але й т. зв. марксистсько-ленінського принципу в міркуваннях про будівництво суверенної державності. Навіть найвдумливіші та наймужніші з них — Лук'яненко і Кандиба, що на громадське обговорення висунули конституційне право України на вихід із Совєтського Союзу, остаточно погодилися із своїми однодумцями і викреслили це питання із своєї політичної програми, як передчасне чи невовчасне.

Нічого дивного, що чужоземні аналітики, уважно приглядаючись цьому суспільно-політичному процесові в ожиленому суспільстві зробили приблизно такі частинні висновки:

а) українська проблема в ССРС є справді живою національною проблемою, але б) її речники в Українській ССР поки що не виходять поза рамки звуженого політичного і культурного автономізму, що проявився був

Епоха в одному дні

Тільки на роботу з такою довідкою. Добератися мені поїздом чотирьох доб — літературно-націоналістичні, харчів не видали й на день сніданні. Нагодували обідом востаннє й випили з воякиного горюха. Між іншим, у тридцять восьмому, на козлаській пересилці зустрів я свого колишнього роєвого, теж йому десятку всунали. Так довідався від нього: і комісар обидва розстріляні в тридцять сьомому. Там уже були воєни пролетарі чи куркулі, мали совість чи не мали... Перехрестився я й кажу: все ж с ти на небі, Творче. Довго терпиш, та боляче б'єш!

І це двадцятидволітнє «те-лятко», смертельно ображене, бож не мало жадної провини, крім «неправильного» народження, пошкудувало слабшого від себе.

— Виходжу на перон, як пасажир, солдатик. А на рейках стоїть яхраз Владивосток — Москва. За окропом не черга, а валка безпорядна, одне одного казанками по головах. Круяться дівчина в синій кохтинці з дво-літнім чашником, а підступити до кінг'ятальника бо-їться. Ногі в неї малюпученькі, обшпарять або віддають. На, кажу, боханці поїзду, а я тобї зараз окроплю. Поки набрав, а вже поїзд починає сунутися. Во-на боханці мої тримає, плаче, що з ними робити, чай-ник готова покинути. Віжні кричу, біжи, я за тобою. Во-на попереду, я слідом. Наздогнав, одною рукою підхо-джу, а поїзд набирає швидкість. Я теж на підні-жках. Не став мене кохдун-тор ані по пальцях бити, ані в груди спихати. Іхали інші воляки в вагоні, він ме-не з ними переплутав!

І далі розповідає брига-дир:

«Шестеро їх, дівчат, у ку-пе закріпили іхали, лепін-градські студентки з прак-тики. На столічку в них ма-сличко та фузелечко, плаці на гачках похитуються, ва-лізки в чохлах. Ідуть мимо життя, семафори зелені... Поговорили, пожартували, чашо разом випили. А ви, п'ятадцять, в якого вагона? Зідхнув я й признався: з тако-го я, дівчатка, вагона, що вам жити, а мені поми-рати...»

Ахали, охали, наряджу-валися... Усе ж накрили ме-не плащами на третій полі-ці. До Новосібірска дотя-гли, довели. Між іншим, од-ному із тих дівчаток я потім на Печорі подкавчував. Во-на в тридцятьв'ятому в кіровсь-кий потік потрапила, зовсім доходила на загальних ро-ботах, а її в кравецьку ала-штував!

Ось такими простими, але мальовничими штрихами по-казує Солженіцин людську

у 1920-их роках і був роз-гартований російськими цен-тралістами в наступному де-сятилітті.

(Продовження буде)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВСІ НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ЗЕМЛЕТРЕСУ

В одному листі числі 5-му «Свободи» з 9 січня ц. р. розміщено чотирі статті, за-кінчені і репортажі про епіхі-не нещастя, що навістило 26 і 27 жовтня минулого року в Югославії місто Валя Луку та околиці. Мій жертвами є щонайменше 5.000 русинів-українців.

Виглядає б, що більше про потребу допомогти цим нещасливим писати не треба, що наші серця, сповнені бо-люю до сестер і братів по крові, заставлять усіх нас сити до кінця. І ми вже по цих перших вказівках у нашій пресі споминуємо свій християнський і національ-ний обов'язок, пожертвуємо по своїй змозі відповідну су-му для жертв землетресу.

Але, знаючи наші слабос-ти, нашу часту в таких ви-падках забудувуватися, пе-реванжання правдою та ін-шими обов'язками, мабуть, треба й ще раз на сторінках преси пригадувати про на-шій священній обов'язок, про-букуючи і невідкладність зложення пожертв.

Досвід давніх літ, коли давносілі тут емігранти склали повані суми на крайові товариства і органі-зації, а після другої світової війни допомогли нам, «но-вим емігрантам», приїхати до цієї чудової країни, доказ жертвенності нашого грома-дянства останніх років на рі-зні цілі дозволяє сподівати-ся, що спроможемося й на допомогу потерпілим від зе-млетресу. На шість, комуні-стичний уряд Югославії не замовчує справжнього стану після цієї катастрофи; і не лише сам допомагає жерт-вам, але й дозволяє вільно-му світові прийти з допомо-гою. Інакше, як це діялося й діється у подібних випад-ках в Україні.

Тож не посоромлю себе, як українське співтовари-ство, світі, не виявив непро-цїнної байдужості та еку-мені і даймо нашим братам і сестрам відчувати, що воли у своєму великому нещасті не осамитіні, що їм не лише спочував українська зброй-та у вільному світі, але й своєю жертвенністю хоче до-помогти у відбудові рхих ме-шкальних і господарських будівель, їхніх церков та громадських будівель, щоб відрі не попався, підірвані у Цезарі і тютю-ку купив. І не захворів, пе-ремігся.

Минух день, нічим не за-тмарений, майже щасливий. Таких днів у його «отроку» від давности до давности було три тисячі шістьсот п'ятдесят три. І за-за переступних років — три дні зайвих додавалосі...

Цей твір мусів би бути перекладний на всі мови, щоб переконувати лібералів, чи «голубів» задулялися над своїми вимогами про «мир за всяку ціну», про мир із тими, які тогують з чинісною такою же категорич-ний табір у всесвітньому ма-рив процентівку, стіну Іван Денисович клав весело, з но-жівкою на шмиві (на пере-

Трикопський, з будованим Скажинським.

Парк «Софіяна» знахо-диться біля Умані, Черкась-кої області. Засновником його був польський граф Фелікс (Польський) Потоць-кий, приїждивши на російсь-ку службу в 1793 році. Бу-ва це дуже багатий і впливо-вий великош. Протягом з Польщі як національний зразок і уласкавлений Катериною II, поселився він в Умані в 1795 р., маючи ран-гу генерала. Гордий і зарозу-мний, задуляв він збуду-вати такий парк, якого не мав жадний магнат.

Парк «Софіяна» почали будувати у 1795 або 1796 ро-ці. Будова виконувалася під наглядом завідувача всього майна Потоцького, Фелікса, людини високої культури. Потоцький наказав не ма-літи ні будувати, ні засоби. О-колиця, вибрана під парк, була степом на водорозділі між Камінь і Умань з «е-ксплуатаційним» берегом. Все це в цілому створило мальовни-чий краєвид.

(Далі буде...)

ПАРК «СОФІВНА» В УМАНІ

Як та хмара, гайдамаки Умань обступили. Опівночі до схід сонця Умань затопили...

Щоб український читач добре пізнав місто Умань з його суцільним місцевостям та з часами польської па-нування на Україні, автор цієї статті радить прочитати перед прочитанням і після прочитання цієї статті славетний твір Т. Шевченка «Гайдамаки». Тоді напевно почувають себе дуково до-же багаті та горді з то-го, що він — українець.

Болгарською мовою по-явився в Софії 1962 року надзвичайно вартісна книга «Періодичні креслення мис-тецтва» пера Любена Ів. Стойчева і того самого року її перекладено на російську мову. В цьому творі описано

найкращі парки світу, а та-кож парки в Україні, серед яких найбільшим є «Софі-на» в Умані.

На підставі поданої там літератури мені вдалося пе-рестудіювати деяких авто-рів, які писали про «Софі-ну» дуже вартісні твори українською і іншими мовами. Як мило знаходимо в нашій еміграційній літературі від-омостей про скарби, багат-ства і красу України!

У цій короткій статті хо-чу познакомити читачів з прекрасним Уманським пар-ком. Може дехто з туристів, що їдуть в Україну, зможе побачити цей парк і описати нам його сучасний стан.

Історія «Софівни»

Після зруйнування Запо-різької Січі загірпачення у-

українського населення що-раз більше зростало. Терри-торію України Москва насе-лювала своїми магнатами-поміщиками, приділяючи їм величезні земельні простори, а відвічних-гродських власників тієї землі, україн-ських селян, безправно пе-редполю тим займам як жи-вий робочий інвентар. Видан-на Катериною II 21 квітня в 1785 р. «Жаловання грамо-та дворянству» забезпече-вала право кожному моско-вському, польському чи німе-цькому магнатові трактува-ти українського селянина як приватну власність.

Тодішній «золотий вік дворянства» характеризова-но кевним стремлінням ма-гнатів нагромаджувати ба-гатства і розкошувати. Гор-дість, блиск цих «принаті-дних аристократів» виявля-лись у різних зовнішніх фор-мах. Саме тому екріз по-повневоленій Україні буду-вали нові руками своїх но-вих рабів палати, замки, са-ди і парки. Для цього най-мали воли також місцевих або чужинських спеціалі-стів — архітектів, інженерів, скульпторів. Будова парків

була виявом тодішньої мо-дерної епохи в Європі. Мож-на сказати, що все жило то-ді під впливом «паркоманії».

Будувалося парки і на Лі-воберейній Україні: для Розумовських — у Почепі в Батурині, для Румянцев-Задунайського — у Вишен-ках, Кочурівці і Ташані, для Потоцького — в Катерино-славі, для Замойського — в Ляличі, а в Києві збудовано парк (сьогодні г. зв. Перво-майський), що згідно з то-дішньою опінією вважався найкращим де ко ративним парком в Україні.

Парк у Яготині, що нале-жав давніше Розумовсько-му, передано князеві Репні-ну. Про красу цього парку писав Отто фон Гун, подо-рюючи з Москви в Украї-ну 1805 р.: «Тут здається цілий світ і все в найнові-шому смаку». А в 1885 році московський мандрівник А. Глазов говорив: «Чу-дова околиця Яготина справ-ляє на приїжджого та-ке враження, як простора декорація в театрі після під-міщення княжчої палати з флігелями і садом — це чу-

дова гра фантазії архітекта.

У палаті князя Репніна в 14.000 десятин землі, але князь Репнін ледве в'язав портрети для князя. Про палату в Яготині і перебу-вання в ній Т. Шевченка пише сучасний польський письменник Єжи Бяжесвіч у книжці «Нове українське, альбо родоводу геніюша» (стор. 255) так: «Палата в Яготині була побудована з кількох павільйонів, з яких кожний був архітектурно-казковий. Всі павільйони бу-ли збудовані з дуже доро-гого дуба, уживаного зви-чайно до артистичної різьби. Палата належала князю Розу-мівському і стояла в Києві на Печерську. Коли під час котребіє із російсько-турець-ких воєн москалі хотіли там закривати розбиті, то гетьман наказав розібрати цю пала-ту і перевезти до Яготина. Для її перевезу вжито три тисячі возів з відповідною кількістю коней і людей, а цілу операцію виконаво протягом трьох днів. На міс-ці все було зложено і уста-влено в такому самому по-рядку. Яготинський масток

Отець Матей Шипітня, ЧСВВ, помер на рідних землях

19-го серпня 1969 р. відійшов у вічність у Львові о. Матей Шипітня, Ігумен ЧСВВ, який був довший час настоятелем монастиря о. Василія на Ясній Горі в Гощеві, а від 1 січня 1942 р. в Погоїні біля Тисмениці в Станіславщині. Він був шістьма разів вояком УГА, а після релігій о. Василяни.

Хто мав нагоду ближче його пізнати, той бачив, що о. Матей, це Божий, святий людина, готова завжди на найтяжчу — найбільшу жертву, якщо йшлося про Божу славу, про добро душі людей доброї волі та про добро нашого многострадного народу. І він карався продовж 10-ох років на заслання у найгірший Мордовський область, в якій здоров'я його зникло. По звільненню з заслання прибув він до Львова й хотів там залишитися, але у Львові не дали йому права замешкання, бож він вернувся з заслання, а так поворотців з заслання у Львові не припускають. І він замешкав в Брюховичах, біля Львова. Там почав він потайки працювати та їздити в різні місцевості, відправляти по хатах Службу Божу, сповідати, давати рекомендації. По яких двох роках прийняла його у Львові одна старушка, особа інтелігентна, вона дала йому кімнату в себе, сказала, що він є її кривий і тоді приписали його у Львові. Але за ним, бачивши, що він є інтелігентний, слідили крок в крок. Одного разу відправив він Службу Божу в цій хаті, куди прийшло було кілька осіб, впадли до хати енкаведисти, заарештували його, відбрали від нього його паспорт, і „валда“ викинула його зі Львова. Він карався тоді продовж кількох років по різних місцевостях і по часі важко захворів. Та забрали його до лікарні у Львові, і там пролежав він кілька тижнів. Недуга була безнадійна. На прохання добрих лю-

дей виписали його з лікарні і ці люди взяли його з собою до села Бірки біля Львова, і там ним ревню заохували. І Бог Добрий не опустив його! Найшовся добрий лікар у Львові і то поляк, який ним, важко хорим, ревню заохував. І він прийшов був знов так до здоров'я, що міг з посвятою працювати для добра нашої церкви, в катакомбах. І виглядав він тоді навіть дуже здорово. Та по якомусь часі почав знов знемагати, і тим разом недуга загнала його до гробу. Його бажанням було у Львові вмерти. У Львові набули в міжчасі деякі особи, для яких він працював, дім при його допомозі і в цьому домі бажав він вмерти. Передбачаючи кінець свого життя, казав він 19-го серпня о год 5 рано завестися до цього дому, що теж сталося; відвезли його „швидким авто“ і він там по годині, себто о 6-й годині рано помер, відійшов у вічність по належну йому, заслужену за його повне життя.

Його похорон був 21-го серпня. „Тисячі народу“ — як пише одна особа, — взяли участь в його похороні, а трамваї були переповнені людьми, які приїздили з сіл на цей похорон. І люди довго не хотіли виходити з цвинтаря по похороні, задержалися при його гробі. Інша особа пише: „Найбільший наш Доброї і Татуню пішов до неба, до своєї любові Мамі Небесної. До послідньої хвилини були Вони притомні, тільки 4 останні дні не відправляли Службу Божу, бо були дуже важко хорі. Такий жаль мали за Ними усі люди, так тяжко було всім розставатися з їх тілом, що не вмію цього описати. Здалося, що і їм було тяжко полишати нас сиротами. Поховали ми Тата, трудно повірити, що нема вже того великого, теплолюбного, милосердного серця, котрє кожного любило Ісусовим серцем.“

„А по смерті лежали Вони як живі, усміхнені, щасливі, святі...“ так пише третя особа. „А тепер кожної днини сотні осіб відвідують нашого Татуню...“ так пише інша особа.

Ми свято переконані, що сл. п. о. Матей, мученик, неструджений робітник у винограднику Христовому на землі, одержав від Христа Бога заслужений вінець вічного щастя, який ніколи не зів'яне.

Г. М.

Праця
MALE

MAINTENANCE MACHINIST

All around. Able to operate all machine tools and read prints. We offer steady work with good pay and all employee benefits. Please apply in person.

WHITE METAL CO.

220 Goffle Road
HAWTHORNE, N.J.

An equal opportunity employer

MECHANICS

(Don't commute, work close to home).

If you enjoy working on mechanical equipment and have good mechanical skills we have the job for you. As an area mechanic you will have the chance to maintain manufacturing equipment in a rapidly plastic processing business. Excellent pay, outstanding benefits, training opportunities, and real job security.

Call or visit

MONSANTO COMPANY

Personnel Department
North 8th Street
and Monroe Avenue

(201) 276-2900, Ext. 421

An equal opportunity employer

LUFTHANSA GERMAN AIRLINES

Freight operation J.F.K. Airport
Cargo Building # 86
Cargo Agents

З лайсенсом на їзду до праці на зміни шифти вкл. суботу (неділю, 40 год. тижн.). Добра поч. платня + доскон. великі бенефіти.
Тел.: (212) 995-8316

Drivers

Кілька вільних місць. Треба бути об'явленим з околицею Нью Джерсі. Анг. мова, постійна праця, добра платня, добрі умови. Тел. за домов.

(201) 289-8594

Досвідчений АВТОВНИ МЕХАНІК

Добра платня + „типс“. Платня свята, говоримо вашою мовою. Досвідчені. Голос. Axel Spring & Welding Corp.

35-02 43rd St., L.I. City

Московська „Литературная Газета“...

(Закінчення зі стор. 1-ой)

поїздки Ансамблю Вірського та виступи різних балетних труп, а навіть „Сквер ім. Т. Шевченка“ у Парижі, власність українського католицького собору св. Володимира. Найменування того скверу відбулось заходами українських національних і релігійних організацій та товариств, але Москва передала мерові Парижу медалью подяки через свого посла, а в муніципальній книзі записано, що той сквер буде сприяти „посилению дружби між Францією і Українською ССР та Советським Союзом“. Автор статті критикує американське Видавництво „Мак Гроу Гілл“ за випуск англомовного перекладу „Антисовєтського пасквіла В. Чорновола „Горе без розуму“, але вихвалася французька А. Герена, який у випущеній в Парижі в 1968 р. книжці „Сирій Генерал“ викриває бандитизм і антисемітські погроми українських буржуазних націоналістів. Та книжка мала б доказувати, що „ідейні й політичні вожді українського націоналізму Мельник і Бандера були попросту платними агентами генерала Гелена“. Критикує автор статті і тверезі думки щодо національного питання в ССР професора Колумбійського Університету Збігнєва Вєжжінського й інших діячів культури та соціологів, які порушують у своїх працях національну проблему в ССР. В кінці Л. Копіленко рекомендує це більше поширювати діяльність „Українського Товариства Дружби“, бо „контакти цього Товариства з закордонним є дуже ефективним каналом для популяризації культури і літератури народів ССР, дуже дієвим засобом нейтралізації Рэйсів та йому подібних“. Стаття написана в душі зневаги до українського народу, його мови, культури та переліку діячів цієї культури, і в душі ненависті до діячів вільної української культури поза межами так зв. соціалістичної спіддружності народів, себто ССР з його колоніальними сателітами.

Пого похорон був 21-го серпня. „Тисячі народу“ — як пише одна особа, — взяли участь в його похороні, а трамваї були переповнені людьми, які приїздили з сіл на цей похорон. І люди довго не хотіли виходити з цвинтаря по похороні, задержалися при його гробі. Інша особа пише: „Найбільший наш Доброї і Татуню пішов до неба, до своєї любові Мамі Небесної. До послідньої хвилини були Вони притомні, тільки 4 останні дні не відправляли Службу Божу, бо були дуже важко хорі. Такий жаль мали за Ними усі люди, так тяжко було всім розставатися з їх тілом, що не вмію цього описати. Здалося, що і їм було тяжко полишати нас сиротами. Поховали ми Тата, трудно повірити, що нема вже того великого, теплолюбного, милосердного серця, котрє кожного любило Ісусовим серцем.“

„А по смерті лежали Вони як живі, усміхнені, щасливі, святі...“ так пише третя особа. „А тепер кожної днини сотні осіб відвідують нашого Татуню...“ так пише інша особа.

Ми свято переконані, що сл. п. о. Матей, мученик, неструджений робітник у винограднику Христовому на землі, одержав від Христа Бога заслужений вінець вічного щастя, який ніколи не зів'яне.

Г. М.

Праця
MALE

MAINTENANCE MACHINIST

All around. Able to operate all machine tools and read prints. We offer steady work with good pay and all employee benefits. Please apply in person.

WHITE METAL CO.

220 Goffle Road
HAWTHORNE, N.J.

An equal opportunity employer

MECHANICS

(Don't commute, work close to home).

If you enjoy working on mechanical equipment and have good mechanical skills we have the job for you. As an area mechanic you will have the chance to maintain manufacturing equipment in a rapidly plastic processing business. Excellent pay, outstanding benefits, training opportunities, and real job security.

Call or visit

MONSANTO COMPANY

Personnel Department
North 8th Street
and Monroe Avenue

(201) 276-2900, Ext. 421

An equal opportunity employer

LUFTHANSA GERMAN AIRLINES

Freight operation J.F.K. Airport
Cargo Building # 86
Cargo Agents

З лайсенсом на їзду до праці на зміни шифти вкл. суботу (неділю, 40 год. тижн.). Добра поч. платня + доскон. великі бенефіти.
Тел.: (212) 995-8316

Drivers

Кілька вільних місць. Треба бути об'явленим з околицею Нью Джерсі. Анг. мова, постійна праця, добра платня, добрі умови. Тел. за домов.

(201) 289-8594

Досвідчений АВТОВНИ МЕХАНІК

Добра платня + „типс“. Платня свята, говоримо вашою мовою. Досвідчені. Голос. Axel Spring & Welding Corp.

35-02 43rd St., L.I. City

Праця
MALE & FEMALE

PRESS OPERATORS
Also **STITCHERS**

GORDON LINES SERVICE

Is looking for press operators. Also stitchers, day work. We offer top wages, excellent wages. Paid vacation, holidays, comfortable working conditions, experience preferred but will train.

Call Russ Johnson
(617) 537-4430
60 Aberdeen Avenue
Cambridge, Massachusetts

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ З КОЛЬОРОВИМИ ІЛЮСТРАЦІЯМИ

Появляється кожного місяця. Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури.

Річна передплата в ЗСА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа 60 центів.

Замовлення слати на адресу:

THE RAINBOW — VESELKA, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“

81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303

Долучую 25 центів — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДПІЛУ (якщо член УНС)

Ім'я і прізвище:

Адреса:

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище:

Адреса:

Zip Code

ВОЛОДИМИР СВИРИДЕНКО

В. Свириденко:

„Шукаючи душі“

Із усіх наших осягів на міжнародному форумі найбільш імпозантними і найчастіше нотованими є осяги наших образотворчих мистецтв. Це традиція дозволити і безперервна, вона відновлюється і на наших очах. До давніх, відомих, імен приєднуються імена нових, молодих мистців, які в тяжкій міжнародній конкуренції зуміли вирізнитися і звернути на себе увагу мистецького світа. Ми в Клівленді з приємністю слідкуємо за кар'єрою молодого мистця, Володимира Свириденка. Градуант Кентського Університету доповнював свої студії в Парижі і протягом кількох років своєї мистецької кар'єри вів уже добитися своєї індивідуальної виставки в Агарт Галерії в Нью Йорку та ряду виставок на університетській галерії Огайо. На 1970-й рік твори Свириденка вибрано до мандрівної Галерії Каліфорнійського Товариства Акварелістів. Дуже маркантно скарактеризував творчі Свириденка мистецький критик ньюйоркського журналу „Франкс Америк“. Він пише:

„Входите на виставку і ставте оголоси. Із усіх тих величезних полотен, що вас оточують, у глибоких, тихих красках кричить до вас Сесто, завжди те саме, Син розп'ятий людьми. Кричить до вас із повної експлозії своїх розбурханих емоцій, із свого тіла, з якого здерли шкіру. Це є могутній крик душі, що виринає з тортури замученого тіла до остаточного визволення. Один твір виставки виглядає відмінний: Тим разом людина одягнена в уніформу, цілий зелений. Тут Свириденко своїми широкими і могутніми потягненнями малює портрет „Завойовника“, в тяжких чоботах, в шоломі, з монструальними руками і жадюю убивання в очах. Що за сила, що за пристрась добувається із стогоном з глибини. Що за майстерність.“

21-го січня в год. 10.30 рано відбудеться телевізійне інтерв'ю Свириденка на каналі ч. 5 в Клівленді. 31-го січня твори мистця будуть виставлені в приміщеннях Готелю Голденден Гавз в Клівленді з нагоди Балю Хору „Дніпро“. На тому балю відбудеться також виставка прекрасного образу Свириденка „Квіти на вітрі“, який мистець, колишній співак „Дніпра“, передає хором з нагоди його 15-ліття.

Р. Т.

КОМУНІСТИЧНИЙ ДИКТАТОР КУБИ Фідель Кастро навариса на те, що його план зібрати цього року 10 мільйонів тонн цукрової трості натрапляв на непереможні труднощі. Промову Кастро надруковано в урядовому щоденнику „Гренада“ та передано на телевізійній і радіовій станції. Продукція трості — це найважливіша економічна активність на Кубі, бо цукор становить аж 85 відсотків всього кубинського експорту. Кастро признає, що зливні дощі та деякі „суб'єктивні“ фактори сповільнили працю над виконанням програми в справі цукру. Тут зазначили ще такі фактори: нестача транспортних засобів та брак вишколених робітників і досвідчених урядовців. Немає запасових частин до зріпущих машин.

Родичі: пам'ятайте про своїх дітей. Не робіть їм кривди! Найкращий Свято-Миколаївський і Різдвяний подарунок — це

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ З КОЛЬОРОВИМИ ІЛЮСТРАЦІЯМИ

Появляється кожного місяця. Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури.

Річна передплата в ЗСА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа 60 центів.

Замовлення слати на адресу:

THE RAINBOW — VESELKA, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“

81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303

Долучую 25 центів — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДПІЛУ (якщо член УНС)

Ім'я і прізвище:

Адреса:

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище:

Адреса:

Zip Code

ЗБОРИ ВІДПІЛВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 17-го СІЧНЯ 1970 р.

ЮТИКА, Н. Н. Річні збори 484 Відд. Т-ва Т. Шевченка, о год. 7-й веч. в церковній аудиторії при 6 Катедри пл. На порядку: відкриття, звіти Управи та Контр. Комісії, вибір управи на 1970 р. та поточні справи. Після річних зборів буде вибір делегатів і їх заступників на 27 конвенцію УНС, яка відбудеться в травні в Клівленді. Кожної неділі після Сл. Божої можна вплачувати чл. вклади і полагоджувати в Союзні справи в дошній залі Парлаф. Дому при 1104 Стейт вул. — В. Запранюк, секр.

ФІЛІДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні річні загальні збори Б-ва св. Юрія 239 Відд. від год. 3:30 до 4:30 по пол. в домі Укр. Амер. Горожан при 847 N. Franklin Порядком нарад: 1) Відкриття, 2) Відчитання протоколу з минулорічних З. 3., 3) Звіт Управи, 4) Дискусія над звітами і удобрення діяльності Управи, 5) Вибір управи на 1970 р. 6) Евентуалія, 7) Закінчення зборів. — Д-р В. Галан, предс., М. Ковальчук, секр.

AMBRIDGE, Pa. Місячні збори Б-ва св. Василія 161 Відд. о год. 7-й веч. в Клубі. На порядку: інсталація урядників. Управа на 1970 рік: П. Мадяк, предс., І. Антушак, заст., П. Роновський, мол., рек. секр., А. Джугла, фін. секр., Ст. Прокопівич, касир, П. Мельник, І. Мельник, В. Тиро — тростисти. Контр. Комісія: І. Тиро, мол., М. Гладко, І. Сові. На порядку нарад також справа забави; що має відбутися 7 лютого. — П. Роновський, секр.

PLAINFIELD, N. J. Місячні збори Т-ва І. Франка 372-й Відд. о год. 7-й веч. в Гел Гол. На порядку: звіти з праці відділу. Перед зборами секр. Ю. Ярема збирати чл. вклади. Управа на 1970 р.: С. Дубей, предс., З. Ярема, заст., Ю. Ярема, секретар, І. Головак, кас., П. Шилер, рек. секр. Контр. Комісія: В. Реновець, С. Дубей, — П. Шилер, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 18-го СІЧНЯ 1970 р.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Дмитрія — 288 Відд. о год. 12:30 по пол. в Укр. Амер. Гор. Клубі, 817 Лінн Авен. На порядку: вибір управи на 1970 р. вибір делегата на 27 конвенцію УНС, збирання чл. вкладок. Проситися членство прибути. — Д. Мушастий, секр.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ ім. В. Хмельницького 245 Відд. о

смутку св. Юрія, Петра і Анну, 18 тижнів і 7 правників Похорон відбудуть 20 листопада 1969 р. на цвинтарі св. Марії в Ром. Н.Н.

Вічна Йй Пам'ять! Олександра Гадз, секр.

МАРІЯ КЛЕМ, Членка 304-го Відд. УНС в Бюфто, Н.Н., померла на 69 році життя. Похорон відбудеться в 1900 році в с. Одрехова в Україні, до ЗСА прибула в 1913 році, а в 1948 р. вступила в члені УНСОЮЗУ. Залишила у смутку дочку Анну, Катерину і Неллі та сина Степана та Івана. Похорон відбудеться 21 листопада 1969 р. на цвинтарі Моунт Олівет у Тотавалда, Н.Н.

Вічна Йй Пам'ять! Микола Гнатик, секр.

РОМАН ПЕТРИЧКОВИЧ, довголітній член 178-го Відділу УНС, Т-ва св. Марії в Манчестері, Нью Гемпшир, помер 21 листопада 1969 р. Похорон відбудеться в 1890 р. в селі Маманець, Україна, до ЗСА прибув в 1908 р., а до УНСОЮЗУ вступив в січні 1915 р. Залишив у смутку дружинку, трьох синів та три дочки, 14 тижнів і 4 правників. Похорон відбудеться 24 листопада 1969 р. на цвинтарі св. Йосифа в Бедфорда, Нью Гемпшир.

Вічна Йй Пам'ять! Василь Ціпла, секр.

МАРІЯ ЮРЕНІЧ, членка 121 Відд. УНС, Б-ва св. Микола в Ром. Н.Н., померла 17 листопада 1969 р. на 79 році життя. Похорон відбудеться в Україні, до ЗСА прибула в 1910 р., а в 1925 р. вступила в члені УНСОЮЗУ. Похорон відбудеться в

смуку св. Юрія, Петра і Анну, 18 тижнів і 7 правників Похорон відбудуть 20 листопада 1969 р. на цвинтарі св. Марії в Ром. Н.Н.

Вічна Йй Пам'ять! Олександра Гадз, секр.

МАРІЯ КЛЕМ, Членка 304-го Відд. УНС в Бюфто, Н.Н., померла на 69 році життя. Похорон відбудеться в 1900 році в с. Одрехова в Україні, до ЗСА прибула в 1913 році, а в 1948 р. вступила в члені УНСОЮЗУ. Залишила у смутку дочку Анну, Катерину і Неллі та сина Степана та Івана. Похорон відбудеться 21 листопада 1969 р. на цвинтарі Моунт Олівет у Тотавалда, Н.Н.

Вічна Йй Пам'ять! Микола Гнатик, секр.

РОМАН ПЕТРИЧКОВИЧ, довголітній член 178-го Відділу УНС, Т-ва св. Марії в Манчестері, Нью Гемпшир, помер 21 листопада 1969 р. Похорон відбудеться в 1890 р. в селі Маманець, Україна, до ЗСА прибув в 1908 р., а до УНСОЮЗУ вступив в січні 1915 р. Залишив у смутку дружинку, трьох синів та три дочки, 14 тижнів і 4 правників. Похорон відбудеться 24 листопада 1969 р. на цвинтарі св. Йосифа в Бедфорда, Нью Гемпшир.

Вічна Йй Пам'ять! Василь Ціпла, секр.

МАРІЯ ЮРЕНІЧ, членка 121 Відд. УНС, Б-ва св. Микола в Ром. Н.Н